



Diyha/ Laat van je horen

Eerste graad: A en B stroom

Cultureel bewustzijn en culturele expressie (eindterm)

Uitingen van kunst en cultuur waarnemen en conceptualiseren

De leerlingen onderscheiden via waarnemingen van kunst- en cultuuruitingen het zintuiglijk waarneembare, de bedoelingen en het onderwerp ervan. (transversaal)

- Kunst- en cultuuruitingen zoals landschap, dans, lied, game, film, kledij, graffiti
- Zintuiglijk waarneembare kenmerken zoals kleur, klank, beweging, geur
- Onderwerp van kunst- en cultuuruitingen zoals geboorte, dood, liefde, geschiedenis, het leven, het alledaagse, rituelen - Bedoelingen van kunst- en cultuuruitingen zoals decoreren, entertainen, praktisch gebruik, informeren, confirmeren, revolteren
- reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...
- beheersingsniveau begrijpen

De leerlingen beschrijven aan de hand van aangereikte criteria de interactie tussen het zintuiglijk waarneembare, de bedoelingen en het onderwerp van kunst- en cultuuruitingen. (transversaal)

- Basisterminologie van uitdrukkingsvormen zoals drama, muziek, dans, beeldende en audiovisuele kunsten
- Kunst- en cultuuruitingen zoals landschap, dans, lied, game, film, kledij, graffiti
- Zintuiglijk waarneembare kenmerken zoals kleur, klank, beweging, geur
- Onderwerp van kunst- en cultuuruitingen zoals geboorte, dood, liefde, geschiedenis, het leven, het alledaagse, rituelen - Bedoelingen van kunst- en cultuuruitingen zoals decoreren, entertainen, praktisch gebruik, informeren, confirmeren, revolteren

- Criteria om de interactie tussen het zintuiglijk waarneembare, de bedoelingen en het onderwerp van kunst- en cultuuruitingen te beschrijven
- reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...
- beheersingsniveau analyseren

Uitingen van kunst en cultuur duiden in relatie tot de maatschappelijke, historische en geografische context waarin ze zich manifesteren

De leerlingen brengen kunst- en cultuuruitingen in verband met de context waarin deze voorkomen. (transversaal)

- Context waarin kunst- en cultuuruitingen voorkomen: tijd, ruimte en maatschappelijke context
- beheersingsniveau analyseren

Verbeelding gericht inzetten bij het creëren van artistiek werk

De leerlingen creëren artistiek werk vanuit een afgebakende opdracht en de eigen verbeelding.

- Elementaire artistieke vaktaal: samenhang, herhaling, contrast, verwachting en verrassing
- Basistechnieken en materialen van de gekozen discipline zoals de beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, dans, muziek, drama, in functie van de afgebakende opdracht
- Gebruik van basistechnieken van de gekozen discipline
- Manieren om buiten de eigen comfortzone te treden door verbeelding in te zetten
- handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten
- beheersingsniveau creëren

De leerlingen experimenteren met diverse artistieke bouwstenen zoals taal, lichaam, ruimte, tijd, vorm, kleur, klank, digitale data.

- Convergent en divergent denken in functie van artistiek handelen
- Manieren om te variëren en combineren met artistieke bouwstenen
- Werkwijzen om ideeën en inspiratie te verzamelen zoals bestuderen van artistieke werken, verzamelen van indrukken of objecten, noteren, documenteren

- handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten
- beheersingsniveau toepassen

Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven (eindterm)

De dynamiek en de gelaagdheid van (eigen) identiteiten duiden.

De leerlingen lichten de gelaagdheid en de dynamiek van identiteiten en de mogelijke gevolgen ervan voor relaties met anderen toe. (transversaal)

- Gelaagdheid van identiteiten, met aandacht voor verschillende aspecten van identiteiten zoals gender, sociale, culturele, economische, regionale, nationale en internationale aspecten –
- Dynamiek van identiteiten doorheen ruimte en tijd, met aandacht voor de eigen achtergrond en de persoonlijke beleving van tijd en ruimte
- Relationeel karakter van identiteiten
- Zelfkennis over aspecten van de eigen identiteiten
- voorkeur tonen voor en belang hechten aan waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...
- beheersingsniveau begrijpen

Digitale competentie en mediawijsheid (eindterm)

Digitale media en toepassingen gebruiken om te creëren, te participeren en interageren

De leerlingen demonstreren basisvaardigheden om digitaal inhoud te creëren en te delen. (transversaal)

- Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te creëren zoals online- en offline tekstverwerking, rekenblad, rekenapp, digitale beeldverwerking, grafische programmeertaal
- Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te delen zoals browsers, elektronische mail, courante sociale mediatoepassingen, cloud toepassingen
- Digitale media en toepassingen om digitaal inhoud te creëren en te delen
- beheersingsniveau toepassen

Tweede graad: ASO

Humane wetenschappen: cesuurdoel

Samenhang en wisselwerking

- De leerlingen kunnen de wederzijdse beïnvloeding van individu en samenleving in concrete situaties aanwijzen en verwoorden.
- De leerlingen kunnen verhoudingen tussen individuele belangen, groepsbelangen en maatschappelijke belangen in voorbeelden herkennen.

Expressie

- De leerlingen kunnen de wisselwerking tussen emoties en gedrag toelichten.
- De leerlingen kunnen sociale en culturele invloeden op uitingen van gevoelens illustreren.
- De leerlingen kunnen verschillende waarderingen van kunst vergelijken.
- De leerlingen kunnen beschrijven hoe kunstwerken waarden kunnen uitdrukken.

Waarden en normen

- De leerlingen kunnen op basis van morele criteria een eigen oordeel of beslissing evalueren.
- De leerlingen kunnen met voorbeelden de dynamiek van waarden en normen in historisch en cultureel perspectief plaatsen.

Tweede graad: BSO

Project algemene vakken: eindterm

Functionele taalvaardigheid

- De leerlingen kunnen informatief luisteren en lezen.
- De leerlingen kunnen hun eigen mening en gevoelens uiten.

Functionele informatieverwerving en -verwerking

- De leerlingen kunnen informatie uit uiteenlopend voor hen bestemd tekstmateriaal en voor hen bestemde formulieren begrijpen en gebruiken.

Organisatiebekwaamheid

- De leerlingen kunnen individuele opdrachten van beperkte omvang onder begeleiding organiseren, uitvoeren en evalueren.

Tijd- en ruimtebewustzijn

- De leerlingen kennen de grote lijnen van maatschappelijke structuren en mechanismen die hun leven beheersen of beïnvloeden.
- De leerlingen kunnen onder begeleiding aspecten van het dagelijks leven van mensen in een andere tijd of op een andere plaats met hun eigen leven vergelijken.
- De leerlingen kunnen belangrijke wereldproblemen bondig omschrijven.

Derde graad: ASO

Humane wetenschappen: specifieke eindterm

Organisatie

- De leerlingen kunnen aantonen dat het behoren tot een organisatievorm, het individuele gedrag en de maatschappelijke integratie beïnvloedt;

Samenhang en wisselwerking

- De leerlingen kunnen de spanning tussen individualisme en collectivisme in voorbeelden analyseren;

Expressie

- De leerlingen kunnen de rol en de maatschappelijke betekenis van artistieke uitingen voor de samenleving illustreren en analyseren;

Derde graad: BSO

Project algemene vakken: eindterm

Functionele taalvaardigheid

- De leerlingen kunnen uit mondelinge en schriftelijke informatie de essentie halen.
- De leerlingen kunnen over die informatie reflecteren en ze evalueren.

Functionele informatieverwerking en -verwerking

- De leerlingen kunnen informatie uit uiteenlopend tekstmateriaal begrijpen en gebruiken.
- De leerlingen kunnen spontaan gebruik maken van voor hen relevante informatie- en communicatietechnologie (ICT).

Organisatiebekwaamheid

- De leerlingen kunnen opdrachten zelfstandig plannen, organiseren, uitvoeren, evalueren en indien nodig bijsturen

Derde graad: BSO

Project algemene vakken: eindterm derde leerjaar

Functionele geletterdheid

- De leerlingen kunnen over maatschappelijk relevante tekstinformatie een eigen standpunt innemen, rekening houdend met ethische principes

Functionele ICT geletterdheid

- De leerlingen kunnen maatschappelijk relevante informatie, met behulp van ict ingewonnen, kritisch beoordelen

Cultuur in de Spiegel

Cultuurdrager: grafische symbolen

- Verbeelden (omzetten van waarneming in beelden: fantasie, kunst, ... waardoor op basis van herinnering en ervaring nieuwe mogelijkheden worden gemaakt) en de reflectie op verbeelding
- Conceptualiseren (het vertalen van waarneming en verbeelding in abstracte concepten: taal, symbolen, ...) en de reflectie op conceptualisering
- Waarnemen (voelen, luisteren, kijken, ruiken, smaken) en de reflectie op waarneming
- Analyseren (het ontdekken van logica, structuren, modellen...) en de reflectie op analyse

